

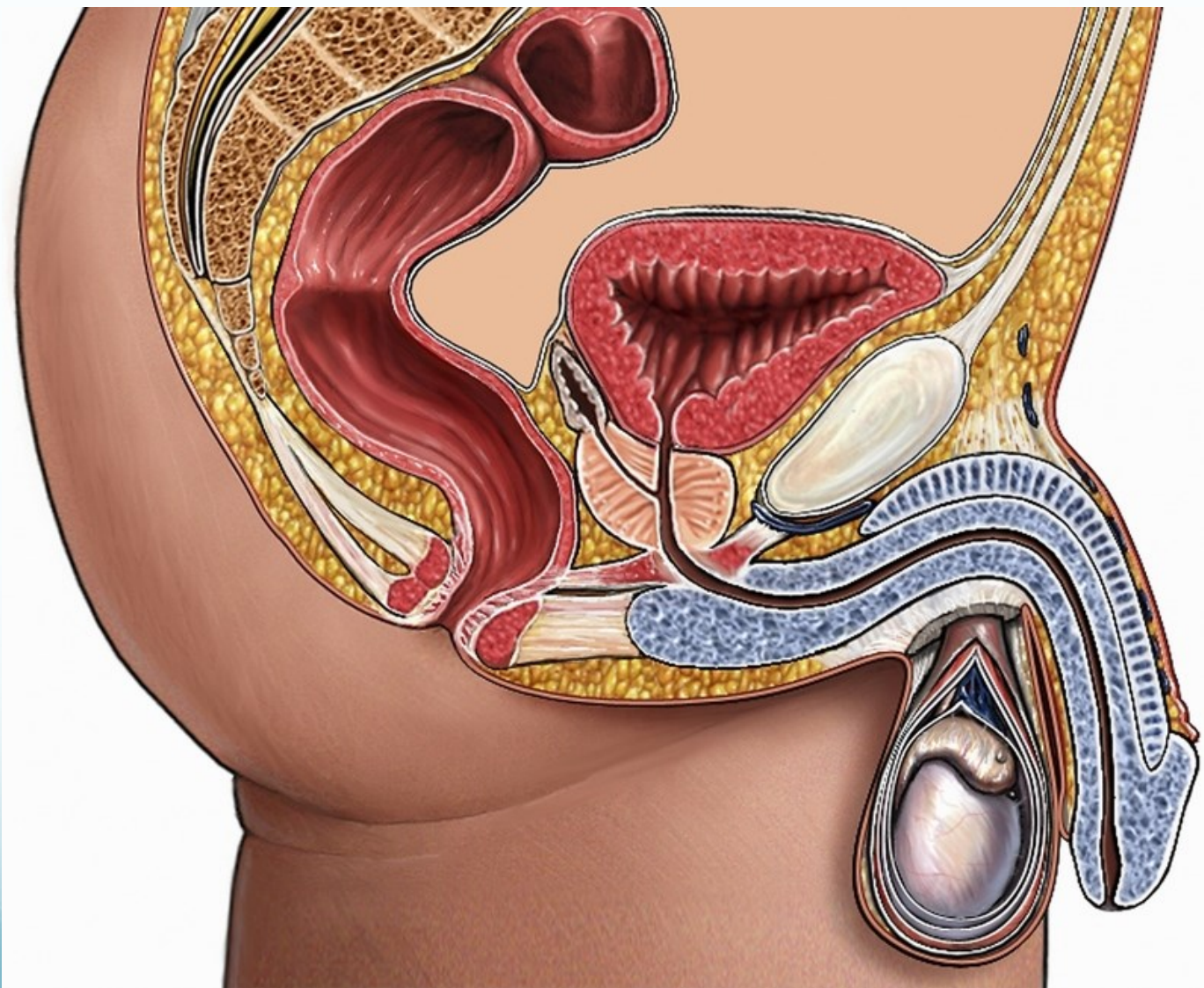
Diagnostika karcinomu prostaty

MUDr.David Míka

Urologické oddělení FN Ostrava Poruba

Přednosta Doc.MUDr.Jan Krhut Ph.D.

Co je prostata?

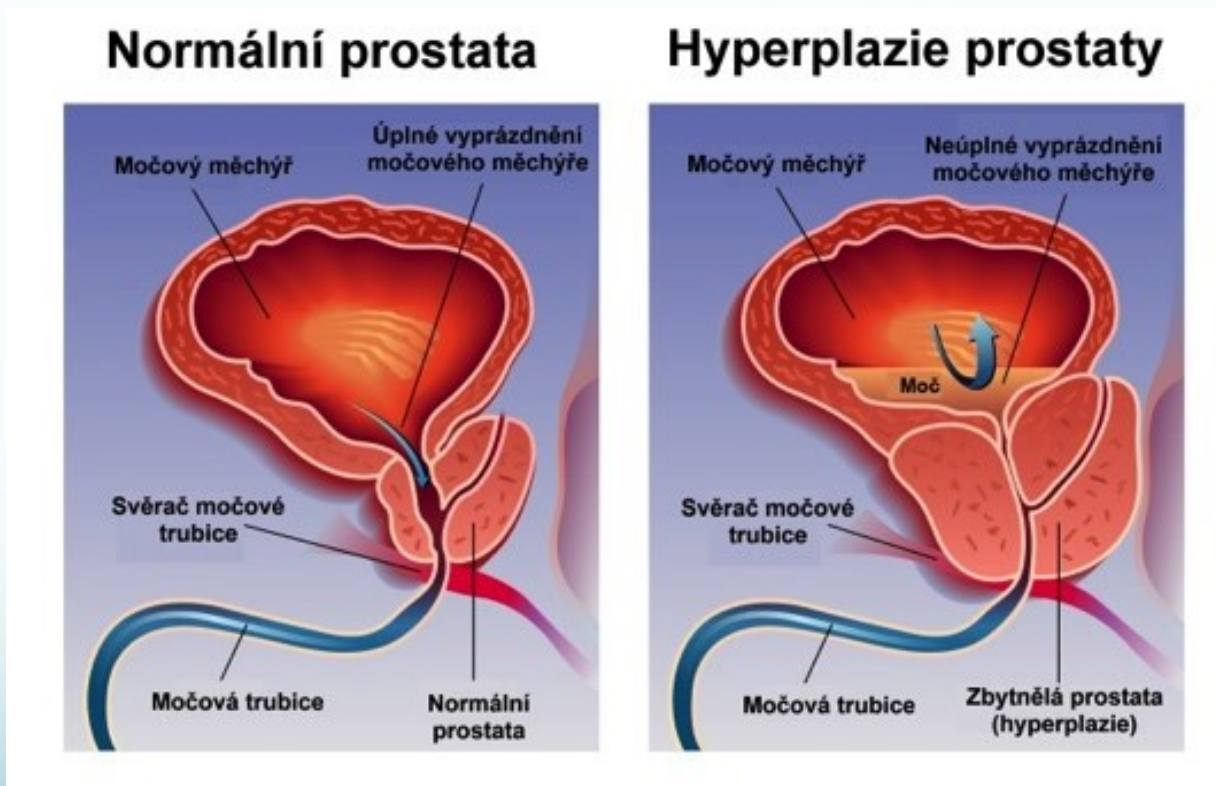

Funkce prostaty

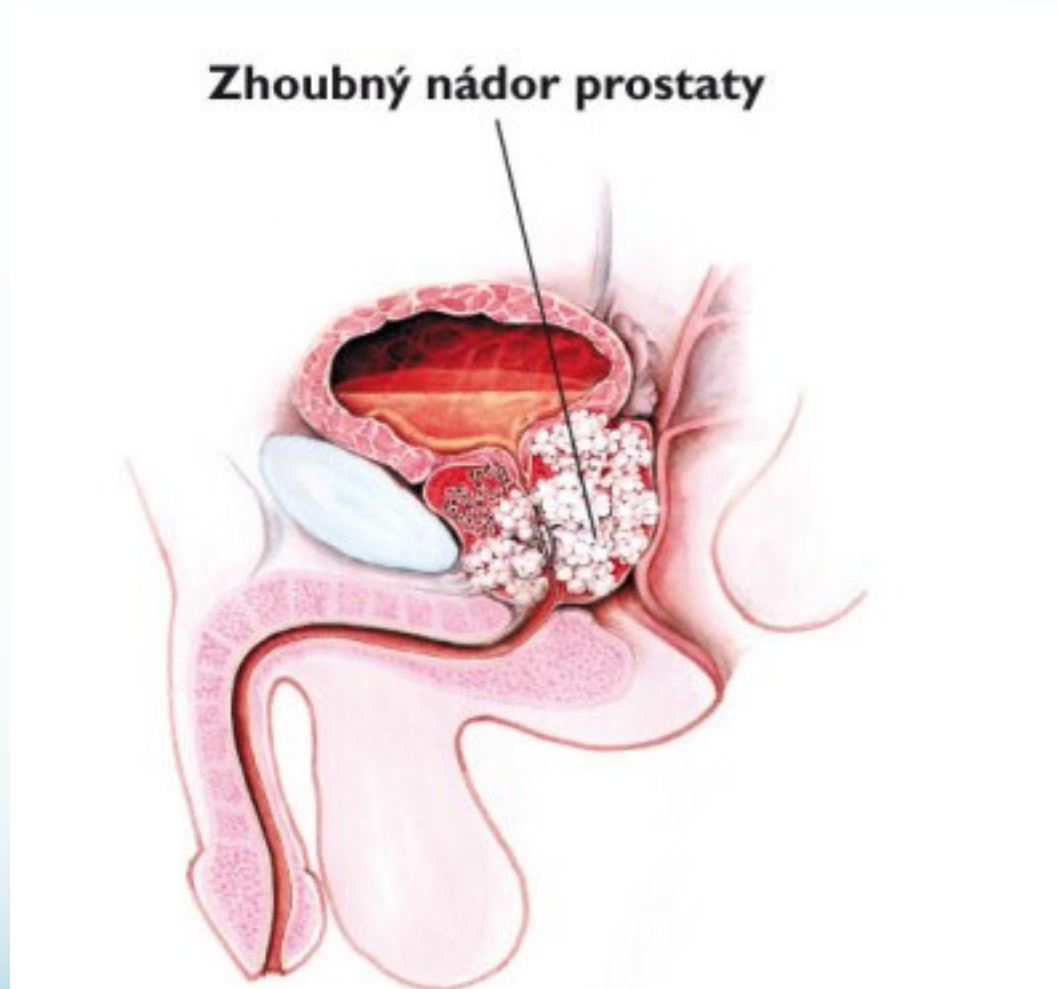
- **Pohlavní žláza velikosti 3x3cm**
- **Je tvořena laloky jež obkružují močovou trubici**
- **Produkuje sekret zásadité povahy, který je součástí ejakulátu**
- **Obsahuje látky nezbytné k výživě a pohybu spermií**

Onemocnění prostaty

- Benigní hyperplázie prostaty(zvětšení prostaty)

Karcinom prostaty

Karcinom prostaty-fakta

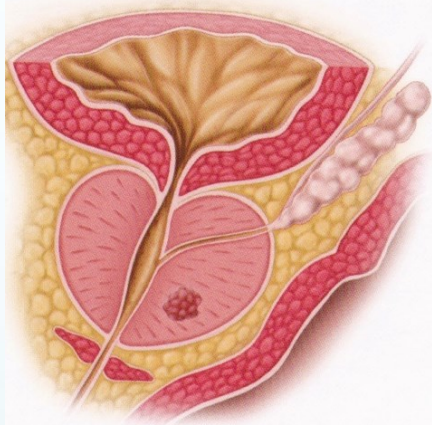
- **Nečastější onkologické onemocnění mužů v ČR**
- **V období let 1990-2001 došlo ke zvýšení výskytu o 100%**
- **3 nejčastější příčina úmrtí na zhoubný nádor v ČR**
- **Výskyt narůstá s věkem(před 40 rokem je výskyt vzácný)**
- **Po 50 roku věku vzrůstá jeho výskyt**
- **Riziko výskytu karcinomu prostaty u muže nad 50 let je cca 10%**
- **Část nádorů je skrytých(tzv. *indolentních*) a více pacientů zemře s karcinomem prostaty než na karcinom prostaty**

Karcinom prostaty

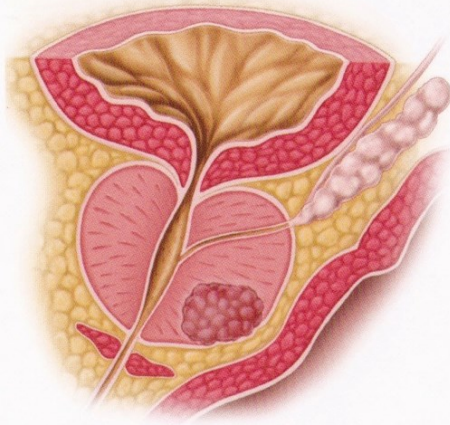
- **Karcinom prostaty postupně roste a následně metastazuje do mízních uzlin a kostí, ale i jiných orgánů(játra,plíce)**
- **V pokročilém stádiu způsobuje bolesti kostí, zlomeniny, neprůchodnost močovodů!!!**
- **40% diagnostikovaných nádorů je generalizovaných**
- **U nádoru prostaty nečekáme na příznaky ale aktivně jej vyhledáváme**
- **Karcinom prostaty v počínajícím stádiu se dá zcela vyléčit, proto je velmi důležitá prevence a diagnostika v časných stádiích!!!**
- **V časných stádiích onemocnění nemá většina pacientů žádné potíže!**

Karcinom prostaty

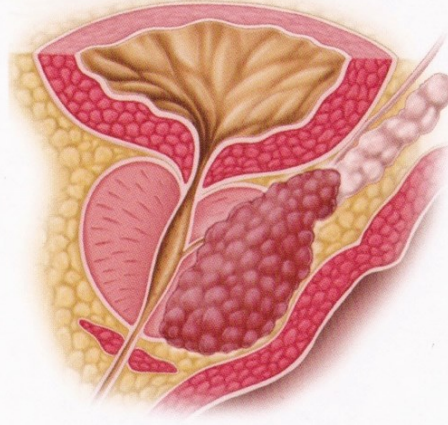
TNM klasifikace

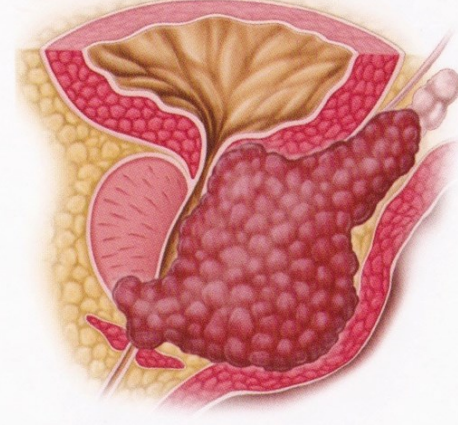
T1
nádor omezen na prostatu

T2
nádor omezen na prostatu

T3
nádor lokálně pokročilý

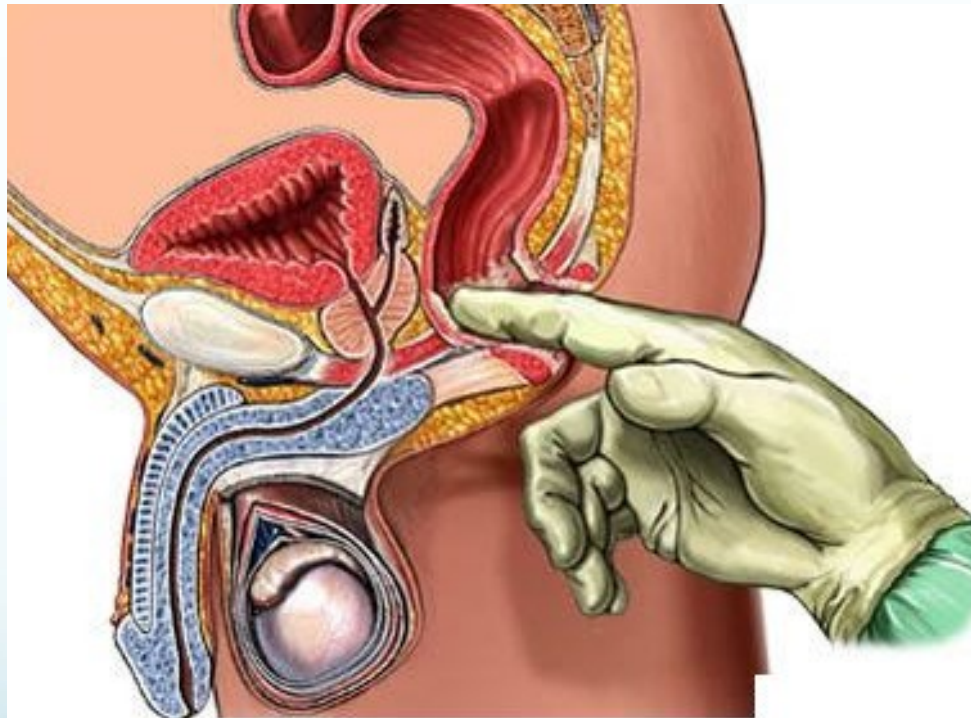
T4
nádor infiltruje
sousední orgány

Diagnostika karcinomu prostaty

- Pravidelné preventivní prohlídky u mužů nad 50 let, u pacientů s genetickými predispozicemi dříve
- **Základem diagnostiky je vyšetření krve na PSA a pohmatové vyšetření prostaty**
- Při pozitivitě těchto vyšetření je vysloveno pouze podezření na možný výskyt karcinomu – je nutná další diagnostika u specialisty-urologa!

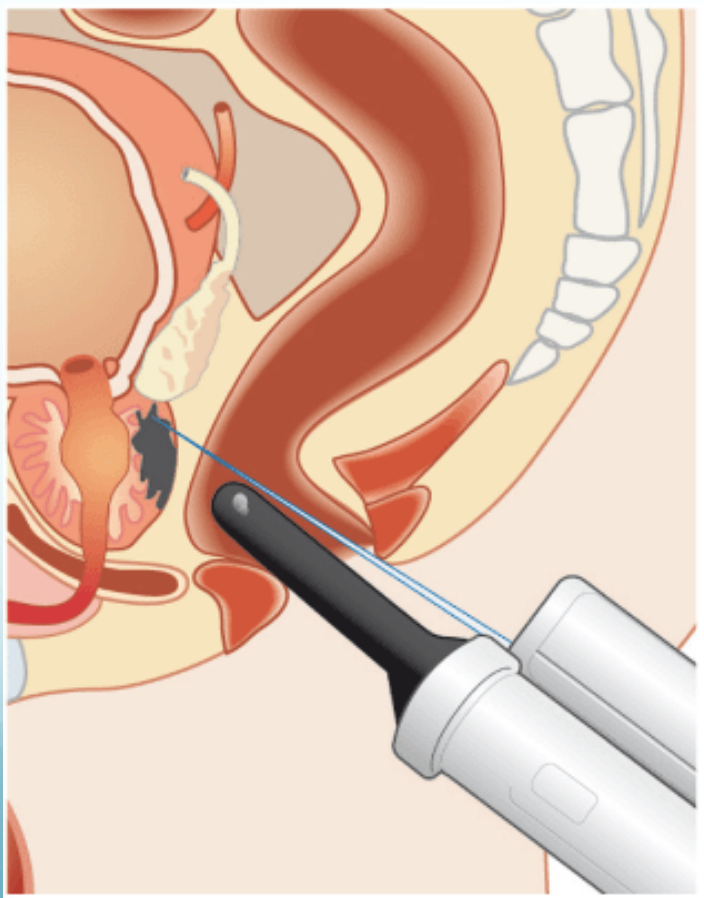
Diagnostika karcinomu prostaty

Pohmatové vyšetření prostaty

Diagnostika karcinomu prostaty

**Biopsie prostaty = odběr vzorků prostaty speciální tenkou
jehlou pod ultrazvukovou kontrolou**

**Zákrok se provádí ambulantně v místním
Znecitlivění**

**Preventivně jsou podány antibiotika k
minimalizaci rizika infekce**

**Po biopsii doporučujeme 24 hodin klidovější
režim s dostatečným příjmem tekutin**

Diagnostika karcinomu prostaty

- **Vzorky po biopsii jsou odeslány ke speciálnímu vyšetření pod mikroskopem kde je diagnóza potvrzena či vyloučena**
- **V určitých případech můžeme diagnostikovat karcinom provedením magnetické rezonance se speciální sondou zavedenou do konečníku**

Diagnostika karcinomu prostaty

- Po stanovení diagnózy si může lékař vyžádat doplňková vyšetření k tomu aby určil přesné stádium onemocnění(v některých případech však postačí vlastní výsledek biopsie)
- **Počítačová tomografie břicha a pánve(CT)**
- **Radionuklidové vyšetření kostí(Scintigrafie)**
- **Magnetická rezonance břicha a pánve**
- **Po mikroskopickém potvrzení diagnózy je pacientovi nabídnuta příslušná léčba!!!**

Diagnostika karcinomu prostaty - závěr

- **Nejdůležitějším faktorem úspěšné léčby je včasná diagnóza onemocnění**
- **Důraz je kladen na preventivní vyšetření v režii praktického lékaře nebo urologa specialisty**
- **V případě jakýchkoliv příznaků – nebát se vyšetření**
- **Potíže s močením neznamenají vždy karcinom prostaty**